

Saksnummer	Utvalg/komite	Dato
010/2017	Fylkesrådet	17.01.2017

Høringsuttalelse - søknad om konsesjon for Tindåga kraftverk i Gildeskål kommune

Sammendrag

Fylkesrådet i Nordland anbefaler med betingelser NVE å gi konsesjon til Tindåga kraftverk. Fylkestinget har tidligere behandlet søknad om å bygge kraftverket i *Småkraftpakke Svartisen* (FT-sak 061/2015), hvor det ble frarådet utbygging. Fylkestinget anbefalte i vedtaket mulige endringer som kunne bidra til å redusere negative konsekvenser. Fylkesrådet mener at søker i denne søknaden langt på vei har imøtekommet fylkeskommunens anbefalinger ved å trekke inntaket ned til skoggrensen, jf. fylkestingets vedtak i 2015. Denne endringen vil bidra til færre negative konsekvenser for landskapet og kartlagte friluftslivsområder.

Imidlertid mener fylkesrådet at NVE må sette vilkår om en minstevannføring som kan bevare elva som et landskapselement, slik at den fremdeles vil være godt synlig i sommersesongen. I tillegg til at naturverdiene i tilknytning til elva ikke forringes. Fylkesrådet mener det er svært viktig at rørtraséen og anleggsvegen utformes på en slik måte at de blir tilpasset landskapet og lite synlig på avstand. Anleggsveier som ikke er nødvendige for framtidig drift av anleggene, skal tilbakeføres når anleggene er ferdig, og det bes om at massedeponiene ikke må bli synlige fra fjorden.

Bakgrunn

Norges vassdrag- og energidirektorat har sendt på høring konsesjonssøknad fra SKS Produksjon som ønsker å kunne bygge Tindåga kraftverk i Gildeskål kommune. Tindåga har utløp øst i Holmsundfjorden, fylkesvei 17 krysser elva og den ligger like nedenfor Småtindan, i Gildeskål kommune.

Fylkestinget behandlet i april 2015 søknaden om å få bygge Tindåga kraftverk. Opprinnelig søknad om konsesjon var da en del av *Småkraftpakke Svartisen* (FT-sak 061/2015). I denne søknaden var det planlagt et inntak på 475 moh. Fylkestinget frarådet NVE å gi konsesjon med følgende begrunnelse:

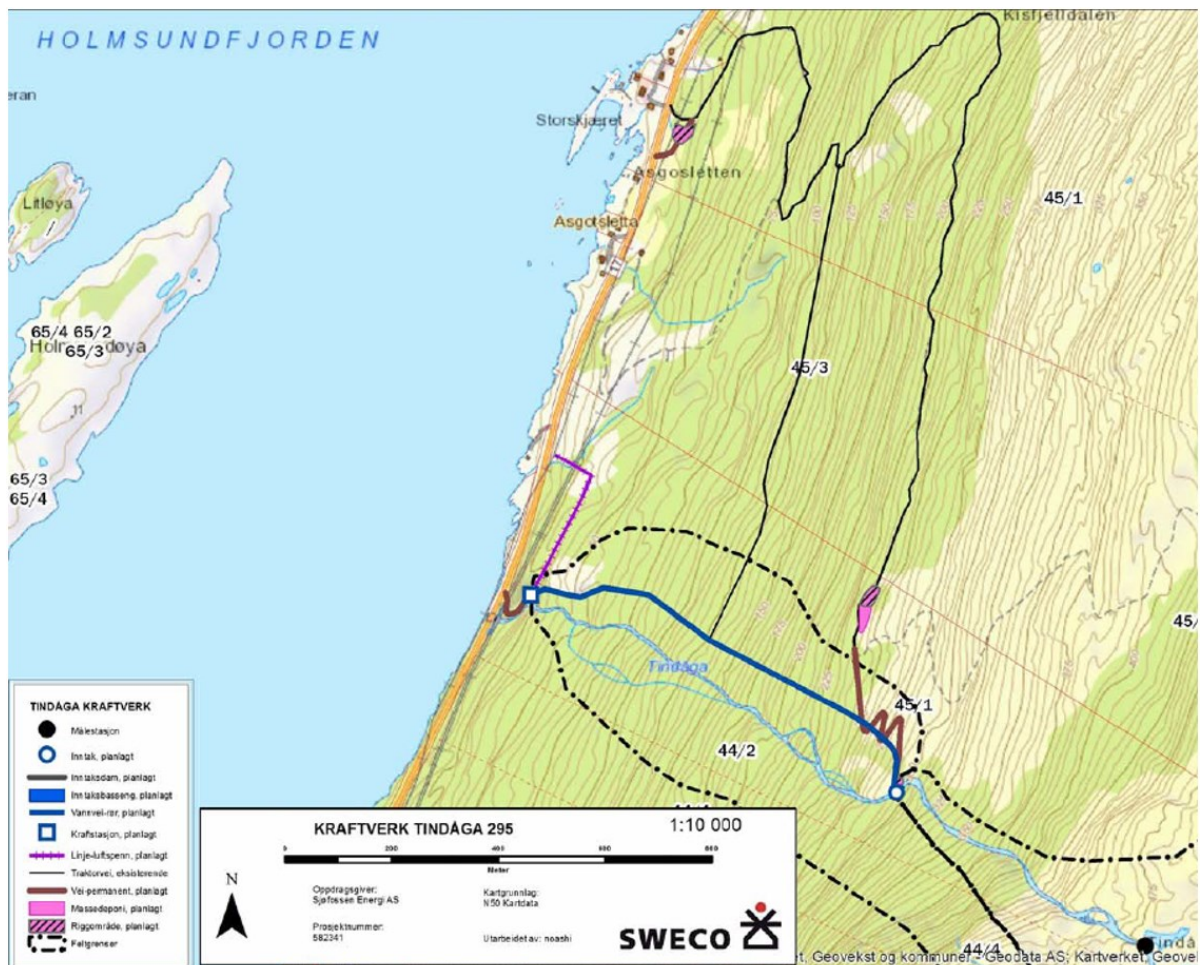
«Kraftverket vil medføre negative konsekvenser for landskap av stor verdi, snauffjell, friluftsområder av stor verdi og den rødlistede arten Strandsnipe (NT). I tillegg kan en lav minstevannføring i sommersesongen få negative konsekvenser for den rødlistede naturtypen elveløp (NT). Dersom NVE likevel gir konsesjon til Tindåga kraftverk, forutsetter fylkesrådet at det settes konsesjonsvilkår som sikrer en tilstrekkelig minstevannføring for å opprettholde den rødlistede naturtypen elveløp. Fylkesrådet ber

også om at man vurderer muligheten for å trekke inntaket ned til skoggrensen for å unngå varige inngrep i snauffjellet.»

I mars 2016 ble søknaden avslått av NVE. I vedtaket la NVE vesentlig vekt på at en utbygging ville medføre store og omfattende inngrep i et sårbart høyfjellsområde, samt at det ville få en negativ innvirkning på et friluftslivsområde kategorisert som *svært viktig* (småtindan).

I søknaden som nå er på høring er inntaket trukket ned til skoggrensen på kote 295, 180 moh lavere enn opprinnelig søknad. Omsøkt kraftverk vil ha en installert effekt på 2,8 MW og estimert årsproduksjon er 7,1 GWh, tilsvarende strømforbruket til 355 husstander. 5 GWh vil bli produsert om sommeren og 2 GWh om vinteren. Det er planlagt å oppgradere og benytte eksisterende traktorvei, i tillegg søkes det om å etablere 560 m ny permanent vei. Kraftstasjonen vil ligge ca. 50 m øst for FV 17. Vannveien vil bli nedgravd, med unntak av fra inntaket og et stykke nedover en bratt fjellside, her kan rørtraseen bli synlig i ettertid.

Det planlegges slipp av minstevannføring på 100 l/s i sommersesongen og 37 l/s resten av året. Dette tilsvarer 5-percentilen (de 5% av dagene i året med minst vannføring og er et vanlig krav for minstevannføring) for vintersesongen, men kun 45% av 5-percentilen for sommersesongen (som er på 224 l/s).

Figur-1 viser prosjektskisse av omsøkt tiltak.

I Gildeskål kommune er det i dag seks vannkraftverk i drift, som tilsammen produserer 685 GWh i et gjennomsnittsår. I tillegg er det gitt konsesjon til Tverråga kraftverk og Breivikelva kraftverk (som ble behandlet samtidig som Tindåga i FT-sak småkraftpakke Svartisen).

Problemstilling

Saken er tidligere vurdert etter *Regional plan om små vannkraftverk i Nordland* i FT-sak 061/2015. Videre gjøres det rede for nye momenter i saken som følge av de nye endringene og nye opplysninger i saken:

Strandsnipa er ikke lengre utrydningstruet i den nye rødlista fra 2015. Naturtypen elveløp er fremdeles rødlistet som nær truet (NT) i den norske rødlista for naturtyper.

Like oppstrøms planlagt kraftstasjon er det en foss, som konsulent (SWECO) har vurdert at ikke faller inn under naturtypen «fossesprøytsone», på grunn av mangelen på stabile fuktighetsforhold og sjeldne, spesialiserte og fuktighetskrevende arter. Fylkesmannen og Forum for natur og friluftsliv (FNF) er noe uenige med konsulentens vurdering, og mener at redusert vannføring vil virke negativt på livet rundt fossen. NVE er enig med fylkesmannen og FNF i sin vurdering, og mener at fossen og tilhørende vegetasjon innehar kvaliteter som skiller seg ut fra landskapet ellers.

Figur 2 viser et bilde som er tatt fra Holmsundøy med Tindåga og Småtindan på andre sida av fjorden.

Ved å trekke inntaket ned til skoggrensa vil det ha betydelig mindre negativ konsekvens for landskapet og friluftslivsområdene. Tiltaket vil trekkes ned fra landskapsområdet som er gitt *stor verdi* til et landskapsområde med *middels verdi*. Tiltaket vil ikke lengre komme i direkte konflikt med de kartlagte friluftslivsområdene, men det vil blant annet bli synlig fra friluftslivsområde med verdien *viktig* på andre sida av fjorden.

Tiltakshavers forslag til avbøtende tiltak

- Minstevannføring
- Inngrep fra anleggsperioden skal revegeteres med naturlig flora på stedet
- Massedeponiet skal ikke komme i konflikt med Tindåga
- Reindriftnæringen skal kontaktes før byggestart, og det skal opprettholdes løpende

dialog gjennom hele byggeprosessen. Anleggsarbeidet skal tilpasses slik at det forstyrrer reinen i nærområdet så lite som mulig.

Opplysninger fra fylkeskommunens ansvarsområder

Kulturminner

Tiltaket er ikke i konflikt med kjente, automatisk fredete kulturminner som fylkeskommunen er delegert forvaltningsansvar for. Alle kulturminner er imidlertid ikke registrert. Utbygger har aktsomhets- og meldeplikt hvis en under markinngrep skulle treffe på fornminner, jf. kulturminnelovens § 8 andre ledd. Oppdages det gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige steinkonstruksjoner, må arbeidet stanses og Nordland fylkeskommune v/Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Vannforskriften

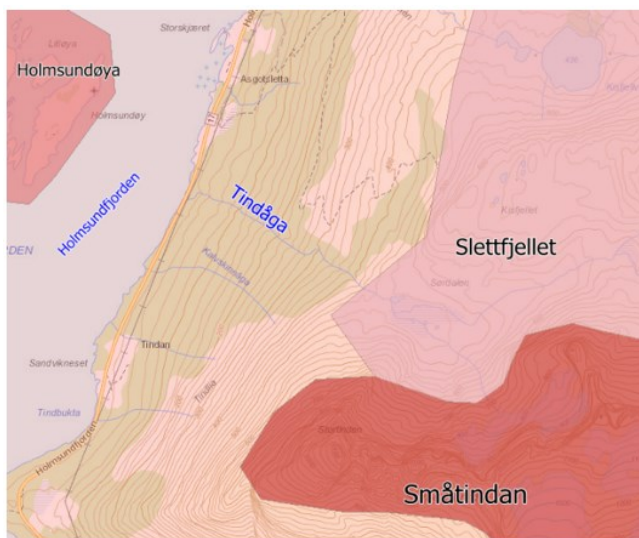
Planlagt tiltak vil berøre elva Tindåga, som er en av vannforekomsten *Bekker mot Holmsundfjorden (161-28-R)*. Vannforekomsten ligger i vannområde Sør-Salten. Miljømålet for vannforekomsten er *god økologisk tilstand* innen 2021. Ifølge vann-nett.no er det ingen risiko for at vannforekomsten ikke når miljømålet. Det er NVE som sektormyndighet som skal vurdere om de økologiske forholdene i vannforekomsten vil endres negativt som følge av kraftutbyggingen, og om miljømålet vil nås (vannforskriften § 12).

Landskap

Tiltaksområdet er gitt *middels verdi* i landskapskartleggingen av Nordland. Området beskrives som *nedskåret fjordlandskap med infrastruktur*, i form av bygninger, vei- og ledningsnett, og tettbygd hyttefelt.

Friluftsliv

Det er ingen kartlagte friluftslivsområder i tiltaksområdet. Ovenfor kraftverkets planlagte inntaksområde ligger det registrerte utfartsområdet *Slettjellet*. Området er aktuelt for både sommer- og vinterbruk og beskrives som inngrepsfritt med store opplevelseskvaliteter og utsikt til Småtindan i sør. Friluftsområdet *Småtindan* dekker deler av kraftverkets nedbørsfeltet i sør og er registrert som et *svært viktig* utfartsområde. På andre sida av Holmsundfjorden ligger friluftslivsområdet *Holmsundøya* kartlagt som et *viktig* utfartsområde til tur og båtutfart. Området har en høy bruksfrekvens.

Figur 3 viser de tre kartlagte friluftslivsområdene i nærheten av tiltaksområdet.

Vurderinger

Fylkesråden ber fylkesrådet om å anbefale NVE å gi tillatelse til å bygge Tindåga kraftverk. Fylkesråden mener at søker langt på vei har imøtekommet vår anbefaling fra forrige søknadsprosess, hvor fylkestinget ba om at mulighetene for å trekke inntaket ned til skoggrensen burde vurderes. Denne løsningen fører til mindre negative konsekvenser for landskapet i området og de kartlagte friluftslivsområdene.

Den lave minstevannføringa i sommersesongen har søker fremdeles valgt å opprettholde. Fylkesmannen, FNF og NVE vurderer at fraføring av vann fra elva kan ha større negative konsekvenser for fossen og tilhørende vegetasjon enn hva som kom fram i miljørapporten i forrige søknadsprosess. I tillegg har elva en landskapsverdi og er synlig i et stort landskapsrom. Derfor mener fylkesråden at NVE må sette vilkår om en minstevannføring som kan bevare elva sin landskapsverdi og verdiene i tilknytning til elva.

Elva og området rundt er godt synlig fra fjorden og fra andre sider av fjorden. Derfor er det svært viktig at røttrasè og anleggsvegen utformes på en slik måte at de blir tilpasset landskapet og lite synlige på avstand. Fylkesråden vil videre be om at NVE og søker vurderer om det er nødvendig å anlegge permanent veg fra kote 250 og opp til inntaket, ettersom terrenget her er bratt med lite vegetasjon vil en veg her bli godt synlig. Fylkesråden mener også at massedeponiene må etableres på en slik måte at de ikke blir synlige fra fjorden eller fylkesveien, eventuelt at de etableres på et annet område.

Konsekvenser

Saken kan medføre økonomiske konsekvenser for Nordland fylkeskommune. Fylkeskommunen eier 14 % av Salten Kraftsamband (SKS). SKS eier 100% av SKS Produksjon som søker om å bygge ut Tindåga kraftverk i Gildeskål kommune. Fylkeskommunens eierskapsinteresser er imidlertid ikke tillagt vekt i den faglige vurderingen av saken.

Saken vil for øvrig ikke medføre administrative eller personellmessige konsekvenser for

Nordland fylkeskommune. Saken har heller ingen konsekvenser knyttet til gjennomgående fylkeskommunal politikk knyttet til likestilling, universell utforming og folkehelse. Sakens konsekvenser for miljø og samiske forhold er beskrevet i vedlegg til denne sak.

Vedtakskompetanse

Det vises til FT-sak 52/2016 «Reglement for delegering av myndighet fra fylkestinget», pkt. 3.27, 4. avsnitt: Myndighet til å avgi uttalelse til søknad om konsesjon, påklage vedtak og fremme innsigelse til andre vassdragsinngrep og –anlegg (jf. lovens § 3 punkt a og b) etter lovens § 8, delegeres til fylkesrådet.

Fylkesrådets innstilling til vedtak

1. Fylkesrådet anbefaler NVE å gi konsesjon til Tindåga kraftverk under følgende betingelser:
  - a. Kraftstasjonen og annen infrastruktur må bygges med landskapsmessig tilpasning, og inngrep må gjøres skånsomt slik at landskapet raskest mulig får tilbake sin opprinnelige karakter.
  - b. Det må slippes en minstevannføring hele året som bidrar til å opprettholde elva som et landskapselement, og naturverdiene knyttet til fossen i nedre del av elva.
  - c. Anleggsveier som ikke er nødvendige for framtidig drift av anleggene, skal tilbakeføres når anleggene er ferdig. Av landskapsmessige hensyn anbefaler fylkesrådet at vegen kun opprettholdes som en ATV-vei.
  - d. Massedeponiene må etableres på en slik måte at de ikke blir synlige fra fjorden eller fylkesveien.
2. Dersom det blir gitt tillatelse til tiltaket, ber fylkesrådet om at det påses at konsesjonsvilkårene er i tråd med forvaltningsprinsippene i Naturmangfoldloven §§ 8-12, og med vannforskriften § 12. NVE bes om at følgende tas inn i konsesjonsvilkårene eller vurderes ved detaljplanlegging:
  - a. Tiltakshaver har aktsomhets- og meldeplikt dersom en under markinngrep skulle støte på fornminner, jf. kulturminnelovens §§ 3, 4 og 8 andre ledd. Dersom det under arbeidet skulle oppdages gamle gjenstander, ansamlinger av trekull eller unaturlige/uventede steinkonstruksjoner, må Kulturminner i Nordland varsles umiddelbart.

Bodø den 20.12.2016
Ingelin Noresjø
fylkesråd for kultur, miljø og folkehelse
sign

17.01.2017 Fylkesrådet
FRÅD-010/2017
Vedtak

Innstillingen enstemmig vedtatt

Vedlegg:

Tittel

Til høring - søknad om ny konsesjon for Tindåga kraftverk i
Gildeskål kommune
Konsesjonssøknad Tindåga

DokID

791164
795850